

Przygotowanie pacjenta do badań – instrukcja dla Pacjenta

Aż 90% błędów mających wpływ na wyniki badań laboratoryjnych pojawia się w fazie przedanalizycznej, dlatego też tak ważne jest właściwe przygotowanie pacjenta celem uzyskania wiarygodnych i rzetelnych wyników badań.

1. Przygotowanie pacjenta przed pobraniem krwi

- w okresie poprzedzającym wykonanie badań należy zachować dotychczasową dietę;
- pobranie krwi powinno odbyć się po standardowym wypoczynku nocnym, między godz. 7:00 – 9:00 rano, po co najmniej 15 min. odpoczynku;
- na 48 godzin przed planowanym pobraniem krwi, należy unikać znacznego wysiłku fizycznego, nie należy spożywać alkoholu ani palić papierosów;
- w przypadku stosowanych leków należy poinformować o nich personel Laboratorium i jeśli to możliwe - w miarę możliwości pobranie krwi powinno odbyć się przed wdrożeniem leczenia lub przy ograniczeniu przyjmowania leków po uzgodnieniu z lekarzem (z wyjątkiem leków koniecznych) lub wyłączeniu leków mogących wpłynąć na poziom oznaczanego parametru, o ile nie zaburza to procesu terapeutycznego;
- do pobrania krwi należy zgłaszać się na czczo, po co najmniej 8-12 godzinnej przerwie posiłkowej, po lekkostrawnej kolacji;
- * W przypadku zlecenia profilu lipidowego (cholesterol całkowity, cholesterol HDL, cholesterol LDL, triglicerydy) nie jest konieczne pobieranie krwi na czczo, aczkolwiek jest zalecane w szczególności przy stężeniu triglicerydów > 400 mg/dl (wg zaleceń PTDL i PTL 2024).
- Próby obciążeniowe – np. doustny test tolerancji glukozy - pacjent w trakcie przeprowadzania testu nie powinien przyjmować posiłków, palić papierosów; przez cały czas trwania testu powinien pozostawać w spoczynku w poczekalni Punktu Pobrań Działu Diagnostyki Laboratoryjnej.

* Przygotowanie pacjenta przed pobraniem krwi w celu oznaczenia poziomu PSA

- na 2 – 3 dni przed pobraniem krwi pacjent nie powinien poddawać się badaniu przezodbytniczemu bądź biopsji gruczołu krokowego, a ponadto powinien zachować wstrzemięźliwość seksualną oraz unikać intensywnej jazdy na rowerze.

* Przygotowanie pacjenta przed pobraniem krwi w celu oznaczenia prolaktyny

- Wydzielanie prolaktyny wykazuje rytm dobowy tzn., że jej stężenie zależy od pory dnia;
- Na 3 dni przed badaniem nie należy spożywać alkoholu, a co najmniej 12 godzin przed pobraniem powstrzymać się od picia kawy i herbaty;
- W przeddzień pobrania krwi unikać znacznego wysiłku fizycznego, zachować abstynencję seksualną oraz w miarę możliwości wyeliminować przyczyny stresu. Ponadto nie należy poddawać się badaniu ginekologicznemu i badaniu gruczołów sutkowych/ stymulować sutków;
- Do pobrania krwi należy zgłaszać się wypoczętym, po przespanej nocy, na czczo (po co najmniej 8 godzinach bez posiłku i 4 godzinach bez przyjmowania płynów), 2 – 3 godzin po obudzeniu, między godz. 8:00 – 10:00 rano;

2. Przygotowanie pacjenta do badania ogólnego moczu

- dobę przed pobraniem moczu wskazane jest unikanie nadmiernego wysiłku fizycznego;
 - oddanie moczu należy poprzedzić dokładnym umyciem okolic zewnętrznego ujścia cewki moczowej wodą (bez dodatku środków myjących, odkażających);
- do badania ogólnego należy pobrać pierwszą poranną próbkę moczu (oddaną bezpośrednio po spoczynku nocnym trwającym nie mniej niż 8 godzin, w tym po minimum 4 godzinnej inkubacji

moczu w pęcherzu);

- mocz do analizy należy pobrać ze środkowego strumienia (tzn. oddać pierwszą porcję moczu do toalety, drugą porcję moczu oddać do jednorazowego pojemnika na mocz - tzw. mocz ze środkowego strumienia i dokończyć oddawanie moczu do toalety), w ilości 50 – 100 ml, do jednorazowego pojemnika opisanego imieniem i nazwiskiem pacjenta, nr PESEL;
- naczynie szczelnie zamknąć i dostarczyć opisane do Laboratorium w jak najkrótszym czasie (nie dłuższym niż 2 godziny od momentu pobrania).

UWAGA!

- jeżeli nie jest to konieczne, badania ogólnego moczu nie należy wykonywać u kobiet w trakcie krwawienia miesięcznego oraz w okresie 2 – 3 dni przed i po menstruacji.
Zaleca się zachowanie abstynencji płciowej w dniu poprzedzającym pobranie moczu do badań laboratoryjnych.

3. Instrukcja pobierania kału:

- należy wypróżnić się na papier lub do dokładnie umytego i wyparzonego naczynia (nocnik)
- pobrać porcję kału - grudkę wielkości ziarna grochu lub 2-3 ml płynnego kału z ropą, krwią lub śluzem z różnych miejsc wypróżnienia (im więcej miejsc, tym lepiej), a następnie przenieść łopatką do pojemnika na kał
- podpisać tak pobraną próbkę w czytelny sposób, podając imię i nazwisko oraz PESEL, datę i godzinę pobrania, próbkę chronić przed zamarznięciem
- dostarczyć próbkę do laboratorium